

§ 174 **Nya regler för bidrag till studieförbunden**

Dnr KS14/245

Sammanfattning av ärendet

I Södertälje finns åtta studieförbund etablerade: ABF, Studieförbundet Vuxenskolan, Bilda, NBV, Folkuniversitetet, Studieförbundet Söderort, SENSUS och Medborgarskolan. Av dessa har de sex förstnämnda lokala kontor i Södertälje. De olika förbunden har olika inriktningar för sin verksamhet och fokuserar på olika målgrupper och sammantaget når de ut brett.

Studieförbunden bygger sin verksamhet på bidrag för genomförd verksamhet, de erhåller med andra ord bidrag i efterskott. De planerar därmed sin verksamhet utifrån förmodade intäkter kommande år.

2010 beslutades nu gällande bidragsregler för föreningslivet. Dessa avsåg ej bidrag till studieförbunden, vilket skulle utredas separat. Kultur- och fritidskontoret fick i uppdrag att utreda en lämplig utformning av bidragsreglerna för studieförbunden, vilket skulle ske i samverkan med studieförbunden. Kontoret har genomfört ett flertal möten med studieförbunden under år 2012 och 2013, ibland med alla studieförbunden och ibland med enskilda studieförbund. Från och med hösten 2013 har studieförbunden kontinuerligt träffats inbördes, för att ta fram ett gemensamt förslag till bidragsregler. Ett sådant förslag har utarbetats och överlämnats till kultur- och fritidskontoret.

Förvaltningen föreslår att nya regler för bidrag till studieförbunden antas i enlighet med kultur- och fritidskontorets PM daterad 2014-09-11.

Beslutsunderlag

Kultur- och fritidskontorets tjänsteskrivelse den 11 september 2014

PM samma datum med bilagor

Kultur- och fritidsnämndens beslut den 25 september 2014, § 81

Kommunala pensionärsrådets yttrande den 9 oktober 2014

Kommunala handikapprådets yttrande den 9 oktober 2014

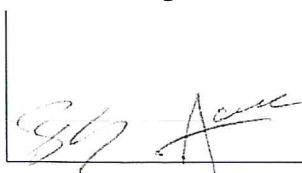
Yrkanden

Kommunstyrelsens ordförande Boel Godner (S) yrkar bifall till förslaget.

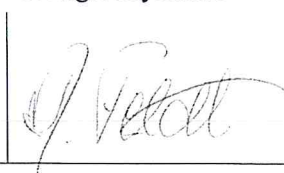
Justerandes signum

Anslagsdatum

Utdragsbestyrkande

2014-11-10

Tage Gripenstam (C) yrkar bifall till förslaget med, enligt Centerpartiets reservation i kultur- och fritidsnämnden, tillägg till detta av att de nya reglerna för bidrag till studieförbunden ska stadga att ett enskilt studieförbund inte ska kunna erhålla ett bidrag som överstiger 60 % av det totala bidraget till samtliga studieförbund ett givet år.

Propositionsordning

Ordföranden ställer först proposition på föreliggande förslag och finner att detta bifallits av kommunstyrelsen.

Ordföranden ställer därefter proposition på tilläggsyrkandet från Tage Gripenstam (C). Ordföranden finner att kommunstyrelsen avslagit detta tilläggsyrkande.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Nya regler för bidrag till studieförbunden, i enlighet med kultur- och fritidskontorets PM daterad 2014-09-11, antas.

Reservation

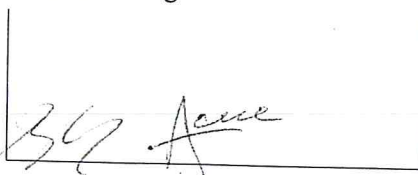
Tage Gripenstam (C) anmäler reservation till protokollet till förmån för eget yrkande.

Veronica Westergård (KD), ersättare i kommunstyrelsen, anmäler som särskilt yttrande att hon ansluter sig till yrkandet från Tage Gripenstam (C).

Beslutet expedieras till:

Akten

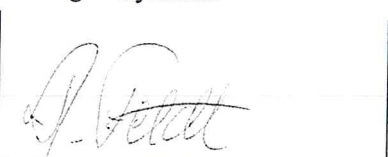
Justerandes signum

Anslagsdatum

2014-11-10

Utdragsbestyrkande

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2014 -09- 17	
Dnr	Rnr

2014-09-11

Tjänsteskrivelse

Kontor

Kultur- och
fritidskontoret

Handläggare

Anders Siljelöf
08-523 028 62
Anders.siljelof@sodertalje.se

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kultur- och fritidsnämnden

Nya regler för bidrag till studieförbunden

Dnr KFN 14/26, KS 14/26

Sammanfattning av ärendet

I Södertälje finns åtta studieförbund etablerade; ABF, Studieförbundet Vuxenskolan, Bilda, NBV, Folkuniversitetet, Studieförbundet Söderort, SENSUS och Medborgarskolan. Av dessa har de sex förstnämnda lokala kontor i Södertälje. De olika förbunden har olika inriktningar för sin verksamhet och fokuserar på olika målgrupper och sammantaget når de ut brett.

Studieförbunden bygger sin verksamhet på bidrag för genomförd verksamhet, de erhåller med andra ord bidrag i efterskott. De planerar därmed sin verksamhet utifrån förmodade intäkter kommande år.

Kultur- och fritidsnämnden (KFN) tog 2010-03-12 beslut gällande bidragsregler för föreningslivet. Dessa avsåg ej bidrag till studieförbunden, vilket skulle utredas separat. Kultur- och fritidskontoret fick i uppdrag att utreda en lämplig utformning av bidragsreglerna för studieförbunden, vilket skulle ske i samverkan med studieförbunden. Kontoret har genomfört ett flertal möten med studieförbunden under år 2012 och 2013; ibland med alla studieförbunden och ibland med enskilda studieförbund. Från och med hösten 2013 har studieförbunden kontinuerligt träffats inbördes, för att ta fram ett gemensamt förslag till bidragsregler. Ett sådant gemensamt förslag har nu överlämnats till kultur- och fritidskontoret.

Kultur- och fritidskontoret bedömer att det finns ett egenvärde i att anta bidragsregler, om vilka samtliga berörda studieförbund är överens. Kontoret rekommenderar därför att studieförbundens gemensamma förslag ska ligga till grund för de nya reglerna för bidrag till desamma. Studieförbundens förslag innehåller dock även en uppmaning till kommunen att höja bidragsnivån i vissa avseende. Frågan om en höjning av bidragen ligger dock utanför kontorets uppdrag, varför kontoret inte tar ställning till uppmaningen. Frågan kan med fördel behandlas inom ramen för den politiska beredningen inför kommande Mål och Budget.

Kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden förslås tillstyrka nya regler för bidrag till studieförbunden i enlighet med kultur- och fritidskontorets PM daterad 2014-09-11.

Kommunfullmäktige föreslås anta nya regler för bidrag till studieförbunden i enlighet med kultur- och fritidskontorets PM daterad 2014-09-11.

Beslutsunderlag

Kultur- och fritidskontorets tjänsteskrivelse daterad 2014-09-12.

Kultur- och fritidskontorets PM daterad 2014-09-11.

Bilaga 1 – Förslag till bidrag till studieförbunden

Bilaga 2 – Statsbidrag till studieförbund 2014.

Bilaga 3 – Folkbildningsrådets regler gällande personer med funktionsnedsättning.

Bilaga 4 – En begränsning av kulturverksamheten.

Bilaga 5 – Socialstyrelsens riktlinjer avseende Personkrets 1 och 2.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Det föreslagna regelverket har ingen inverkan på omfattningen av kommunens bidragsgivning till studieförbunden och får därför inga särskilda ekonomiska konsekvenser.

Kultur- och fritidskontorets förslag till kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden:

Nya regler för bidrag till studieförbunden, i enlighet med kultur- och fritidskontorets PM daterad 2014-09-11, tillstyrks.

Kultur- och fritidskontorets förslag till kommunfullmäktige:

Nya regler för bidrag till studieförbunden, i enlighet med kultur- och fritidskontorets PM daterad 2014-09-11, antas.

Martin Andrae
Stadsdirektör

Staffan Jonsson
Kultur- och fritidschef

Beslutet expedieras till:

Studieförbunden i Södertälje

Akten

Rapport | 2014-09-11

Bidrag till folkbildning

Förslag till nya regler för bidrag till studieförbund

Elisabet Sjöqvist
Föreningskonsulent
Stadskansliet
Telefon (direkt): 08-523 024 46
E-post: elisabet.sjoqvist@sodertalje.se

Nya bidragsregler för studieförbunden 2015

Dnr ÄON 14/26

Bakgrund

I Södertälje finns åtta studieförbund etablerade; ABF, Studieförbundet Vuxenskolan, Bilda, NBV, Folkuniversitetet, Studieförbundet Söderort, SENSUS och Medborgarskolan. Av dessa har de sex förstnämnda lokala kontor i Södertälje. De olika förbunden har olika inriktningar för sin verksamhet och fokuserar på olika målgrupper och sammantaget når de ut brett.

Studieförbunden bygger sin verksamhet på bidrag för genomförd verksamhet, de erhåller med andra ord bidrag i efterskott. De planerar därmed sin verksamhet utifrån förmodade intäkter kommande år.

Kultur- och fritidsnämnden (KFN) tog 2010-03-12 beslut gällande bidragsregler för föreningslivet. Dessa avsåg ej bidrag till studieförbundens, som skulle utredas separat. Kultur- och fritidskontoret fick i uppdrag att utreda en lämplig utformning av bidragsreglerna för studieförbunden, vilket skulle ske i samverkan med studieförbunden. Kontoret har genomfört ett flertal möten med studieförbunden under 2012 och 2013; ibland med alla studieförbunden och ibland med enskilda studieförbund. Från och med hösten 2013 har studieförbunden kontinuerligt träffats inbördes, för att ta fram ett gemensamt förslag till bidragsregler. Ett sådant gemensamt förslag har nu överlämnats till kultur- och fritidskontoret.

Kultur- och fritidskontoret bedömer att det finns ett egenvärde i att anta bidragsregler, om vilka samtliga berörda studieförbund är överens. Kontoret rekommenderar därför att studieförbundens gemensamma förslag ska ligga till grund för de nya reglerna för bidrag till desamma. Studieförbundens förslag innehåller dock även en uppmaning till kommunen att höja bidragsnivån i vissa avseende. Frågan om en höjning av bidragen ligger dock utanför kontorets uppdrag, varför kontoret inte tar ställning till uppmaningen. Frågan kan med fördel behandlas inom ramen för den politiska beredningen inför kommande Mål och Budget.

Nu gällande bidragsregler för studieförbunden

Bidragen till studieförbunden delas upp i två delar, allmänt bidrag och handikappbidrag. Det allmänna bidraget beviljas i sin tur för tre olika typer av verksamhet, nämligen kulturverksamhet, studiecirkelbidrag samt bidrag till studiecirklar för prioriterade grupper.

Allmänt bidrag

Den totala ramen för det allmänna bidraget fördelas på tre olika bidragsformer: Kulturbidrag, studiecirkelbidrag och bidrag till studiecirklar för prioriterade grupper.

Kulturbidrag

Kulturbidrag beviljas för den s.k. kulturkostnaden, som är den faktiska kostnaden för ett eller flera genomförda kulturevenemang. Bidraget upptar en tredjedel av ramen för det allmänna bidraget.

Studiecirkelbidraget

Studiecirkelbidraget beviljas för genomförda studiecirkeltimmar, d.v.s. för antalet genomförda studiecirkeltimmar under föregående år. Bidraget upptar 80 % av de kvarvarande två tredjedelarna av ramen för det allmänna bidraget.

Bidrag till studiecirklar för prioriterade grupper

De prioriterade grupperna är arbetslösa, handikappade, invandrare och den grupp som benämns basämne. Bidraget beviljas för genomförda studiecirkeltimmar, d.v.s. för antalet genomförda studiecirkeltimmar under föregående år. Av ramen för det allmänna bidraget upptar bidraget för prioriterade grupper 20 % av två tredjedelar.

Handikappbidrag

Bidraget beviljas för genomförda studiecirkeltimmar, i vilka deltagarna ingår i de s.k. grupp 1 och 2 enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Personkrets 1 avser personer med utvecklingsstörning (äldre terminologi) och personer med autism eller autismsliknande tillstånd. Personkrets 2 avser personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionsnedsättning efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom.

Studiecirkelarna skall vara genomförda i Södertälje av studieförbund verksamma i kommunen och bidraget utgår studiecirkeltimmar som uppfyller kraven för statsstöd.

Studiecirklar för skolpliktiga elever och elever med placering i gymnasiesärskola ingår ej.

Studieförbundens förslag till nya bidragsregler

Det förslag som studieförbunden i Södertälje enats om (bilaga 1) tar som sin utgångspunkt nu gällande regler för statligt stöd till studieförbund. Dessa regler framgår av Folkbildningsrådets *Statsbidrag till studieförbund 2014 – Villkor, kriterier och fördelning* (bilaga 2).¹

Studieförbunden i Södertälje föreslår dock en modell för fördelning av bidrag som skiljer sig från Folkbildningsrådets regelverk på vissa punkter. Den mest markanta skillnaden är att studieförbunden uttryckligen förordar att det s.k. handikappbidraget kvarstår. Den totala budgetramen för bidrag till studieförbunden ett givet år delas därför upp i två delar, varav den ena reserveras för det s.k. handikappbidraget, medan den andra delen (det allmänna bidraget) fördelas enligt närmast nedanstående.

---

¹ Fastställda av Folkbildningsrådets styrelse 2013-12-11, dnr 268, 2013, 092

Allmänt bidrag

För den del av den totala bidragsramen som benämns allmänna bidraget föreslår studieförbunden följande: all verksamhet omräknas till studiecirkeltimmar. Genomförda timmar/aktiviteter inom olika typer av verksamhet – exempelvis cirkeltimmar och kulturverksamhet – räknas om för varje typ enligt tabell nedan.

I nedanstående definieras varje studiecirkeltimme m.m. på samma sätt som i Folkbildningsrådets regelverk (bilaga 2).

Typ av verksamhet	Antal studietimmar
Cirkeltimmar (Studiecirkeltimmar)	Varje genomförd cirkeltimme räknas som 1 timme.
Övrig folkbildning (Annan folkbildning)	Varje genomförd verksamhetstimme räknas som 0,5 timmar.
Kulturverksamhet (Kulturprogram)	Varje aktivitet/program räknas, oavsett längd, som 4 timmar.
Cirkeltimme för personer med funktionsnedsättning ² (se bilaga3)	Varje genomförd cirkeltimme räknas som 3 timmar.
Övrig (annan) folkbildning för personer med funktionsnedsättning ³ (se bilaga 3)	Varje genomförd verksamhetstimme räknas som 1,5 timmar.

Fördelning av bidraget

Studieförbunden rapporterar varje år in de cirkeltimmar och aktiviteter/program de genomfört under föregående år. Cirkeltimmarna och aktiviteterna/programmen räknas om i enlighet med tabellen ovan och summeras sedan. På så vis får man totalt antal genomförda timmar för varje studieförbund. Detta görs för varje studieförbund. Studieförbundens omräknade timmar läggs ihop, varvid man får ett totalt antal timmar för samtliga studieförbund i kommunen. Innevarande års budgetram för bidrag till studieförbunden – bortsett från handikappbidraget – delas sedan med det totala antalet timmar för samtliga studieförbund. På så vis erhåller man ett krontal per timme. Detta krontal multipliceras därefter det totala antal timmar för varje enskilt studieförbund. Resultatet är innevarande års allmänna bidrag till respektive studieförbund.

² Personkrets 1,2 och 3 enligt Socialstyrelsens definition.

³ Personkrets 1,2 och 3 enligt Socialstyrelsens definition.

Handikappbidrag

Studieförbunden föreslår att kommunen behåller det hittillsvarande handikappbidraget i stort sett oförändrat. En väsentlig förändring föreslås dock: Handikappbidraget föreslås bestämmas som en procentsats av den totala budgetramen för bidrag till studieförbunden – d.v.s. allmänt bidrag plus handikappbidrag. I nu gällande regelverk är handikappbidraget begränsat till en fast summa, nämligen 162 tkr. I studieförbundens förslag skulle handikappbidraget utgöra 4 % av den totala bidragsramen, varvid det allmänna bidraget skulle utgöra 96 % av samma ram.

Liksom tidigare kan handikappbidrag endast utgå för rapporterade cirkeltimmar och/eller aktiviteter som särskilt riktar sig till personer som omfattas av Socialstyrelsens definition av Personkrets 1 och 2, inom ramen för LSS (bilaga 4).

Fördelningen av bidraget

Varje studiecirkelestimme och annan verksamhetstimme räknas som 1 timme, timmarna räknas således inte om. Antalet genomförda timmar summeras dels för respektive studieförbund, dels för samtliga studieförbund. Budgeten för handikappbidraget delas med det totala antalet timmar för samtliga studieförbund, vilket ger ett krontal per timme. Detta krontal multipliceras därefter det totala antal timmar för varje enskilt studieförbund. Resultatet är innevarande års handikappbidrag till respektive studieförbund.

Det bör förtydligas att en och samma cirkelestimme eller övrig folkbildningsverksamhet kan berättiga till såväl allmänt bidrag som till handikappbidrag, förutsatt att den riktar sig till personer inom Personkrets 1 och 2.

Övrigt

Studieförbunden har internt diskuterat frågan om en begränsning av bidraget för kulturverksamhet (kulturprogram). Man har dock funnit att en sådan begränsning skulle kunna få en negativ inverkan på de mindre studieförbundens möjligheter att utöka sin kulturverksamhet – studieförbundens resonemang framgår av bilaga 4. Det kan vara på sin plats att påpeka att den föreslagna fördelningsmodellen sänker bidraget för kulturverksamhet (kulturprogram) i förhållande till det statliga regelverket, i vilket varje aktivitet räknas om till 9 cirkeltimmar.

Kontorets förslag till nya bidragsregler för studieförbunden

Kultur och fritidskontoret föreslår att kommunens bidrag utgår ifrån det förslag som studieförbunden har lagt fram – dock föreslår kontoret ingen ändring av budgetramen för bidrag till studieförbunden.

Regler och riktlinjer för bidrag studieförbund, oavsett bidragstyp

- Bidrag betalas ut till studieförbund med verksamhet i Södertälje kommun.
- Bidrag betalas för verksamhet genomförd i Södertälje Kommun.

- Studieförbundet ska vara registrerat i kommunens föreningsregister.
- Bidragets storlek beräknas för respektive studieförbund utifrån antalet genomförda och rapporterade studiecirkeltimmar och annan verksamhet under föregående år.
- Kultur- och fritidskontoret ombesörjer att betalningsrutiner utformas på ett lämpligt sätt och ges därför rätt att meddela närmare föreskrifter därom.

Allmänt bidrag

- Ramen för det allmänna bidraget är 96 % av den totala budgetramen för bidrag till studieförbunden för varje år.
- Varje typ av verksamhet definieras på samma sätt som i Folkbildningsrådets vid varje tidpunkt gällande regelverk. Förändringar i Folkbildningsrådets reglerverk får därmed automatiskt genomslag i kommunens regler och riktlinjer för bidrag till studieförbunden.
- Rapporterade och genomförda studiecirkeltimmar räknas om i enlighet med nedanstående tabell.

Allmänt bidrag	
Typ av verksamhet	Antal studietimmar
Cirkeltimmar (Studiecirkeltimmar)	Varje genomförd cirkeltimme räknas som 1 timme.
Övrig folkbildning (Annan folkbildning)	Varje genomförd verksamhetstimme räknas som 0,5 timmar.
Kulturverksamhet (Kulturprogram)	Varje aktivitet/program räknas, oavsett längd, som 4 timmar.
Cirkeltimme för personer med funktionsnedsättning ⁴ (se bilaga2)	Varje genomförd cirkeltimme räknas som 3 timmar.
Övrig (annan) folkbildning för personer med funktionsnedsättning ⁵ (se bilaga 2)	Varje genomförd verksamhetstimme räknas som 1,5 timmar.

- Det allmänna bidraget fördelas proportionellt mellan studieförbunden, baserat på respektive studieförbunds rapporterade verksamhet, omräknad enligt ovanstående tabell. Ett studieförbunds andel av det allmänna bidraget motsvarar alltså förbundets andel av den totala genomförda verksamheten hos samtliga studieförbund i kommunen.

⁴ Personkrets 1,2 och 3 enligt Socialstyrelsens definition.

⁵ Personkrets 1,2 och 3 enligt Socialstyrelsens definition.

Handikappbidraget

- **Handikappbidraget** fördelas utifrån antalet studietimmar som skall vara genomförda med personkrets 1 och 2 enligt LSS som målgrupp.
- Bidrag utgår för statsbidragsberättigade studietimmar.
- Studiecirklar för skolpliktiga elever och elever med placering i gymnasiesärskola ingår ej.
- Bidragets sammanlagda ram utgör 4 % av den totala budgetramen för bidrag till studieförbunden.
- Varje genomförd verksamhetstimme och/eller aktivitet räknas som 1 timme, oavsett verksamhetstyp.
- Handikappbidraget fördelas proportionellt mellan studieförbunden, baserat på respektive studieförbunds rapporterade verksamhet. Ett studieförbunds andel av det handikappbidraget motsvarar alltså förbundets andel av den totala genomförda verksamheten hos samtliga studieförbund i kommunen.

Ansökan

- Ansökan om bidrag ska göras via Södertälje Kommuns webbsida.
- Ansökan ska vara kommunen tillhanda senast 28 februari.
- För sent inkommen ansökan behandlas ej.
- Verksamhetsberättelse, verksamhetsplan, ekonomisk berättelse, revisionsberättelse och årsmötesprotokollet ska alltid lämnas in med anledning av ansökan. Om dessa dokument inte lämnas in, kommer inte heller ansökan att beviljas. Därutöver ges kultur- och fritidskontoret rätt att i enskilda fall begära in annan dokumentation, om det krävs i kontroll- eller kvalitetsuppföljningssyfte.

Dialogforum

Studieförbunden träffar kommunen genom ansvariga tjänstemän och politiker en gång per år för gemensamma dialogmöten. Dessa förläggs till hösten. Dialogmöten syftar till att skapa en gemensam bild av utmaningar och behov.

Utvärdering/kvalitetsuppföljning

Kontroll sker genom granskning av dokument som lämnas in med anledning av ansökan om bidrag. Kultur- och fritidskontoret kan besluta om särskilda kontrollinsatser, samt därvid även anlita extern kompetens. Kultur- och fritidskontoret kommer löpande att internt utvärdera de regler för bidrag till studieförbunden som föreslås häri. Denna utvärdering kommer att rapporteras till kultur- och fritidsnämnden, så snart erforderligt underlag bedöms vara för handen. Om så framstår som påkallat, kommer även förslag till revideringar och kompletteringar att presenteras.

Detta är ett förslag till nytt bidragssystem som studieförbunden gemensamt tagit fram.

Inledning

De grundläggande problem vi ser med dagens system är dels att kulturbidraget baseras på bruttokostnader vilket gjort att det krävs stora resurser för att kunna få bidrag. Samtidigt som ett alternativ med nettokostnader skulle få negativa effekter då incitamenten att ta entréavgifter och söka samarbetspartners för ett arrangemang minskar.

Dagens system och ev. ett nettosystem innebär även en relativt stor administration. Ett nytt förslag bör vara enklare att hantera både för studieförbunden som kommunen.

Att införa ett system som motsvarar det statliga stöden har klara administrativa fördelar. Men skulle även göra att idag etablerade verksamheter skulle få betydligt minskat stöd. Ett förslag helt följer det statliga regelverket innebär viss en omfördelning mellan grupper.

Det av förvaltningens diskuterade förslaget är enkelt men skulle medföra att mycket verksamhet inom kultur och verksamhet riktad till personer med funktionsnedsättning skulle minska eller försvinna. Förslaget innebär inte heller någon prioritering av viktiga grupper som kommer i andra sammanhang prioriteras.

Vi föreslår därför att det riktade bidraget till LSS verksamheten skall vara kvar.

Studieförbundens roll i kommunen

Bakgrunden till kommunalt stöd till studieförbunden behöver bygga på en ide om vilken roll studieförbunden har i kommunen.

Det finns några områden ser vi som speciellt viktiga att prioritera.

- *Studieförbundens roll som utvecklare av kommunens föreningsliv*

Ett starkt och väl fungerade föreningsliv och med aktiva medborgare är en grundval i den lokala demokratin. Studieförbunden utbildar idag både sina medlemsorganisationer och andra föreningar de samarbetar med allt från grundläggande föreningskunskaper till mer avancerade kunskaper som till exempel projektledning. Kommunen behöver ha en roll som stödjer de verksamheter som studieförbunden redan arbetar med. Vilket innebär att kommunens inte behöver ha en egen utbildningsverksamhet.

- *Studieförbundens roll att stödja och utveckla kulturaktiviteter och då främst det egna kulturutövandet.*

Studieförbunden står idag för en stor del av kulturutbudet i olika former i kommunen. Både i form av arrangemang och stöd till olika amatörgrupper. Detta förslag riktar sig till att främst stödja eget kulturskapande i amatörverksamheten och egen aktivitet framför att konsumera kultur.

- *Hur kan studieförbunden fortsätta sin aktiva roll i arbete med barn och ungdom och människor med funktionsnedsättning.*

En viktig målgrupp idag för studieförbunden är personer funktionsnedsättning. Flera av kommunens studieförbund har idag en omfattande verksamhet tillsammans med dessa grupper. Vi bör ha ett speciellt stöd till denna verksamhet.

- *Hur kan studieförbunden stödja kommunens arbete med nyanlända.*

En av Södertäljes största utmaningar är arbetet med nyanlända. Här kan studieförbunden spela en stor roll. Däremot krävs det att finansieringen av denna verksamhet ses över. Den omfattas inte av detta förslag.

Förslag till principer för ett nytt bidragssystem

Förslaget innebär att all verksamhet "räknas" om till bidragstimmar. Vad varje bidragstimme skall vara värd beräknas varje år utifrån det anslag som finns för studieförbunden.

Cirkeltimmar

1 timme för varje stadsbidragstimme, beräknas på samma sätt som statsbidraget.

Övrig folkbildning

0,5 timme för varje stadsbidragstimme, beräknas på samma sätt som stadsbidraget.

Kulturverksamhet

Varje aktivitet räknas om till 4 stadsbidragstimme.

Prioritering av viss verksamhet

Till skillnad mot statsbidraget prioriteras verksamhets för funktionshindrade enligt nedan:

En cirkeltimme blir värd 3 bidragstimmar och övrig folkbildning 1,5 bidragstimme

Verksamhet för nyanlända

Många av de nyanlända kan nås via föreningslivet. Ett komplement till övriga utbildningsinsatsers behöver även finnas.

Studieförbunden skulle här vilja se ett nytt bidrag som skall vara en utökning av bidragsramen.

Återställa bidragsnivån

Totalnivån på bidragen till studieförbund har under flera år minskat mer än den allmänna besparingarna som skett på kultur och fritidsnämnden. Vi anser att det är viktigt att den totala nivån justeras upp.

Beräkningsgrund ett år tillbaka

Bidragen skall beräknas på föregående års verksamhet

Sammanfattning

Cirklar

1 timme för varje stadsbidragstimme, beräknas på samma sätt som statsbidraget.

Övrig folkbildning

0,5 timme för varje stadsbidragstimme, beräknas på samma sätt som stadsbidraget.

Kultur

Varje aktivitet räknas om till 4 stadsbidragstimme.

Prioritering av viss verksamhet

Om deltagarna är funktionshindrade utgår 3 timmar per genomförd timme för studiecirkelverksamhet och 1,5 timme för övrig folkbildning.

Beräkning av effekter av detta förslag

	Faktor	Belopp förslag	Nuvarande bidrag	Procent nytt system	Diff
ABF	149 614	2 455 020	2 938 273	63,97%	-483 253
Bilda	42 267	693 554	399 185	18,07%	294 369
FU	12 091	198 402	156 659	5,17 %	41 743
SFR	2 501	41 039	47 431	1,07 %	-6 392
SV	13 599	223 154	135 553	5,81 %	87 601
NBV	4 529	74 317	44 673	1,94 %	29 644
MBSK	496	8 131	4 779	0,21 %	3 352
Sensus	8 799	144 383	111 447	3,76 %	32 936
		0		0,00 %	0
		0		0,00 %	0
	233 895	3 838 000	3 838 000		

Underlag

Antal timmar bygger på 2012 år STUV "01-Kommunsammandrag..." från SCB

Speciellt bidrag till LSS berörs inte av detta förslag utan ligger kvar enligt de gamla reglerna. Bidraget var 162 000 kr 2014.

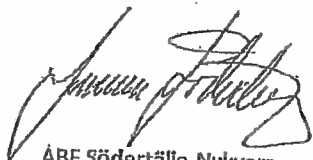
Övrig folkbildning

0,5 timmer för varje timme genomförd verksamhet

All verksamhet

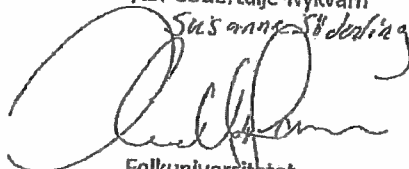
Om deltagarna är funktionshindrade utgår 3 timmar per genomförd timme för studiecirkelverksamhet och övrig folkbildning.

Studieförbunden - Södertälje 1 juni 2014

ABF Södertälje-Nykvarn

Susanne Stedling

Folkuniversitetet

Anna W. Jensen

NBV

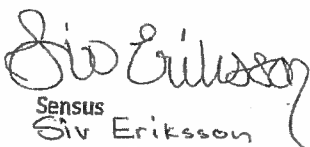
Stockholms Län

Thomas Olli

Studieförbundet Vuxenskolan

Marina Carlsson

Sensus

Siv Eriksson

medborgarskolan

Stoekholmsregionen

Box 19193, 164 92 STOCKHOLM

Medborgarskolan

Helen Riise

Studieförbundet

MIRJA ERÄPURO

Bilda

Statsbidrag till studieförbund 2014

Villkor, kriterier och fördelning

Fastställda av Folkbildningsrådets styrelse 2013-12-11, dnr 268, 2013, 092

Folkbildningsrådet

Innehåll

Statens motiv till att ge statsbidrag _____	3
Inledning	3
Villkor för statens stöd	3
Verksamhetsformer _____	4
Studiecirkel	4
Kulturprogram	5
Annan folkbildningsverksamhet	6
Villkor och kriterier _____	7
Ansvar och anordnarskap	7
Användning och avgränsning	8
Uppföljning, kvalitet och internkontroll _____	10
Uppföljning och utvärdering	10
Internkontroll	11
Organisation, dokumentation och redovisning _____	12
Organisation	12
Dokumentation	12
Årsredovisning	13
Verksamhetsrapportering	14
Modell för fördelning _____	15
Grundbidrag	15
Rörligt bidrag	15
Statsbidrag till nya studieförbund	17
Bilaga 1: Förordning (1991:977) om statsbidrag till folkbildningen _____	18

Statens motiv till att ge statsbidrag

Inledning

Följande styrdokument ligger till grund för statsbidraget:

- Förordning (1991:977) om statsbidrag till folkbildningen¹
- Regeringens proposition 2005/06:192
- Regeringens riktlinjer för 2013 för Folkbildningsrådet
- Statsbidragsvillkor²

Detta dokument anger villkor, kriterier och principer för fördelning av statsbidrag till studieförbund.

Villkor för statens stöd

Villkor för statens stöd till folkbildningen anges i Förordningen om statsbidrag till folkbildningen. Av förordningen framgår att folkbildningen skall ha till syfte att

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
2. bidra till att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället, och
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Verksamheter inom följande områden utgör i särskilt hög grad motiv för statens stöd:

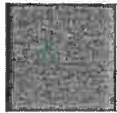
1. den gemensamma värdegrunden; alla människors lika värde och jämställdhet mellan könen,
2. det mångkulturella samhällets utmaningar,
3. den demografiska utmaningen,
4. det livslånga lärandet,
5. kulturen,
6. tillgängligheten och möjligheterna för personer med funktionshinder, och
7. folkhälsa, hållbar utveckling och global rättvisa.

---

¹ Förordningen redovisas i bilaga 1.

² Statsbidragsvillkor 2014 fastställda av Folkbildningsrådets styrelse 2013-12-11.

Verksamhetsformer

Statsbidrag till studieförbund grundas på tre olika verksamhetsformer:

- studiecirkel
- kulturprogram
- annan folkbildningsverksamhet

Studiecirkel

Studiecirkeln är definitionsmässigt en liten grupp människor som planmässigt bedriver studier och söker kunskap utifrån sina behov och intressen. Studiecirkeln kännetecknas av att:

- den är öppen för alla, utan krav på formella förkunskaper,
- deltagaren själv avgör om han/hon vill delta,
- deltagarna har inflytande över innehåll och upplägg,
- den leder till ett lärande vars syfte är utveckling och förändring,
- kunskap söks gemensamt och samtal och diskussion är en viktig del,
- det finns tid för reflektion och eftertanke mellan sammankomsterna.

Villkor för statsbidragsberättigad studiecirkel

För att studiecirkeln ska vara statsbidragsberättigad gäller att:

- ledaren är godkänd av studieförbundet och har fått introduktionsutbildning,
- studiecirkeln består av minst tre deltagare, som under minst tre sammankomster och minst nio studietimmar gemensamt söker kunskap. Studiecirkelledaren räknas som deltagare,
- det finns en dokumentation av studiecirkelns planering och det studiematerial som används. Dokumentationen kan vara en studieplan, en av gruppen utarbetad arbetsplan, en processbeskrivning eller en mall anpassad för viss typ av verksamhet,
- deltagare får sådan information att de vet att de deltar i en studiecirkel, vet vilket studieförbund som anordnar studiecirkeln de deltar i och har möjlighet att ta ansvar för sitt lärande,
- deltagaren under året fyller minst 13 år,
- deltagaren närvarat vid minst tre studiecirkelsammankomster, varav minst en gång vid de tre första sammankomsterna.

Avgränsningar avseende studiecirkel

- En studietimme är 45 minuter.
- Antalet deltagare måste vara rimligt utifrån deltagarnas behov, förmåga och möjlighet att komma till tals. Ur ett lärande perspektiv är en gruppstorlek på högst tolv personer att föredra. Studiecirkel med fler än tolv deltagare ska kunna motiveras av studieförbundet. För vissa typer av verksamhet kan det av pedagogiska skäl finnas generella motiveringar.
- Syftet med studiecirkelverksamhet är inte att sysselsätta deltagare på heltid. Därför kan en studiecirkel maximalt omfatta tre sammankomster om vardera fyra studietimmar per vecka.

- Studieförbundet kan inte planlägga och rapportera mer än 480 timmars studiecirkelverksamhet per år med samma grupp. Berörd verksamhet kan inte efter de 480 timmarna övergå till och rapporteras som annan folkbildningsverksamhet eller starta som ny studiecirkel i annat ämne. För att en grupp ska anses som ny skall minst hälften av de ursprungliga deltagarna vara nya.

Studiecirkel på distans

En studiecirkel kan bedrivas med enbart fysiska möten, en kombination av fysiska möten och distansutbildning eller i sin helhet på distans. Är distansinslagen av betydelse för studierna som helhet, rapporteras studiecirkeln som distanscirkel, även om mindre än 50 procent av tiden genomförts på distans.

Studiecirkel på distans kräver aktiva insatser från ledare för att stödja gruppens och deltagarnas studiearbete. Kommunikation och interaktivitet måste finnas både mellan ledare och deltagare och mellan deltagare. Studierna måste anordnas så att helhet och sammanhang kan skapas och att kunskaperna kan prövas och bearbetas i ett öppet och fortlöpande samtal.

Villkor för studiecirkel på distans

För studiecirkel som genomförs på distans gäller ytterligare villkor utöver vad som gäller för studiecirkel i övrigt:

- För att räknas som deltagare måste man ha varit uppkopplad till "studierummet" där kommunikationen sker minst en gång under de tre första veckorna av studiecirkeln.
- I arbetsplanen ska det framgå studiemål, metoder i studiecirkelarbetet och tidsomfattning i antal sammankomster och hur många timmar varje sammankomst omfattar. Det ska framgå vad som huvudsakligen är tänkt att studeras vid varje delmoment/sammankomst.
- Studiecirkelledaren ska bedöma vilka som deltagit i studierna utifrån deltagarnas aktivitet under tiden för varje delmoment/sammankomst samt läsandet av andras inlägg i de gemensamma plattformarna/konferenserna. En deltagare som endast läser inlägg efter att ett delmoment/en sammankomst avklarats, är inte att betrakta som närvarande i just denna sammankomst.
- Deltagarna samt antal studietimmar ska noteras på listan.
- Beräkning av timmar utgår från hur många timmar som studiecirkeln skulle omfattat i en "vanlig" studiecirkel, ledarens avtalade tid och deltagarnas kollektiva insats. Det ska finnas ett klart samband mellan planen och den slutrapporterade cirkeltiden. Denna tid är riktmärke för respektive deltagares distansstudietid.
- Studiecirkeln rapporteras i den lokalavdelning som är anordnare.

Kulturprogram

Ett kulturprogram är en öppen verksamhet i form av föreläsning, teater, sång, musik, dans, dramatisk framställning, filmvisning, tvärkulturell verksamhet eller utställning som framförs eller visas inför publik.

Studieförbundet har ansvar för att klargöra målen för kulturprogramverksamheten. Ideologisk profilering, förmågan att nå nya grupper, att skapa arbetstillfällen för kulturarbetare och publika möten med professionell kultur är angelägna utgångspunkter liksom att bereda amatörer möjlighet att framträda för publik. Samverkan med lokala och regionala kulturinstitutioner kan vara en del av inriktningen på verksamheten. Programmen ska ha en sådan utformning i tid och rum att de bidrar till att skapa delaktighet, upplevelse och eftertanke.

Villkor för statsbidragsberättigat kulturprogram

För att ett kulturprogram ska vara berättigat till statsbidrag gäller att:

- det har annonserats i förväg t ex genom tidning, hemsida eller affisch,
- det pågår i minst 30 minuter,

- det finns en företrädare för studieförbundet närvarande som ansvarar för programmets genomförande och rapportering,
- det framförs inför minst fem deltagare utöver studieförbundsföreträdaren,
- studieförbundets roll som anordnare framgår tydligt i inbjudan och genomförande.

Avgränsningar avseende kulturprogram

- Kulturprogram vänder sig till ungdomar och/eller vuxna.
- Utställning kan endast rapporteras en gång per plats den visas, oavsett visningstidens längd.
- Kulturprogram genomförs vid ett givet tillfälle och med alla deltagare fysiskt närvarande.
- Ett sammanhållet arrangemang som vänder sig till samma publik rapporteras som ett kulturprogram även om det finns flera medverkande eller fler kulturformer i det.
- För att rapporteras som olika kulturprogram under samma dag ska de vara tydligt avgränsade i tid och rum. De ska också vara planerade och annonserade som olika arrangemang och de kan inte i efterhand delas upp.
- Kulturprogram kan inte arrangeras i privata hem.

Kulturprogram på distans

Kulturprogram, med undantag för utställning, kan genomföras på distans under förutsättning att ovanstående villkor är uppfyllda.

Annan folkbildningsverksamhet

I annan folkbildningsverksamhet kan studieförbundet genomföra folkbildande verksamhet i fria och flexibla former. Verksamheten ska motsvara de generella kvalitetsambitioner som såväl studieförbundet självt som riksdag och regering ger uttryck för. Verksamhet i annan folkbildning ska ge studieförbundet möjlighet att pröva nya former och utveckla nyskapande folkbildningsverksamhet.

Sammankomsterna i annan folkbildningsverksamhet kan vara längre och genomföras tätare än i studiecirklar. Antalet sammankomster kan vara en eller flera. Exempel på sådana verksamheter är pröva-på-dagar och helgkurser. Deltagarna kan vara fler än vad som rekommenderas för studiecirklarna. Studieförbundet ska kunna motivera hur statens syfte med statsbidraget till folkbildningen uppfylls i verksamhet som riktar sig till barn.

Villkor för statsbidragsberättigad annan folkbildningsverksamhet

För att annan folkbildningsverksamhet ska vara berättigad till statsbidrag gäller att:

- studieförbundet godkänt arbetets inriktning och gruppens ledare,
- den har minst tre deltagare inklusive ledaren,
- deltagarna under verksamhetsåret fyller minst 6 år.

Avgränsningar avseende annan folkbildningsverksamhet

Studieförbundet kan inte planlägga och rapportera mer än 480 timmars annan folkbildningsverksamhet per år med samma grupp.

Annan folkbildningsverksamhet på distans

Är de grundläggande villkoren uppfyllda kan annan folkbildningsverksamhet genomföras på distans. Även för annan folkbildning på distans ska det finnas en dokumentation av arrangemangets planering, i form av arbetsplan eller liknande.³

³ Läs mer under "Villkor för studiecirkel på distans" sid. 5.

Villkor och kriterier

Villkor för statsbidrag är att studieförbundet utformar sin verksamhet så att den

- är öppen och tillgänglig för alla,
- genomsyras av en idéburen profil,
- är spridd över landet,
- har den inriktning som anges i förordningen om statsbidrag till folkbildningen,
- bidrar till att förverkliga de syften som staten har angett för sitt stöd till folkbildningen.

Studiecirkelverksamhet ska utgöra basen i verksamheten. Det innebär att minst hälften av ett studieförbunds folkbildningsverksamhet i studietimmar räknat genomförs inom verksamhetsformen studiecirkel.

Beräkningen sker genom en summering av antal studietimmar i studiecirkel, antal studietimmar i annan folkbildningsverksamhet omräknat med faktorn 0,5 samt antalet kulturprogram omräknat med faktorn 9.

Verksamhet får endast bedrivas i Sverige och som deltagare räknas svenska medborgare och medborgare från alla EU-länder samt Island, Norge, Liechtenstein och Schweiz⁴.

Ansvar och anordnarskap

Studieförbundets verksamhet riktar sig till allmänheten genom öppen, programförd verksamhet eller genomförs i samverkan med medlemsorganisationer, andra organisationer, föreningar, enskilda grupper och kulturinstitutioner.

Studieförbundet ska ta fullt ansvar för den verksamhet som rapporteras som underlag för statsbidrag. Detta utesluter inte att samverkande part också tar ett ansvar för planering och genomförande av sin del av verksamheten. Att studieförbundet är anordnare av verksamheten ska tydligt framgå i såväl inbjudan som vid genomförandet av studiecirkel, kulturprogram och annan folkbildningsverksamhet.

Studieförbundet bör ta emot anmälningarna till verksamheten för att på så sätt kunna ge svar på frågor. De ska också förvissa sig om att deltagandet är fritt och frivilligt och att deltagarna vet vilket studieförbund som är anordnare.

I anordnarskapet ligger ett pedagogiskt ansvar, som i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet säkerställs bland annat genom godkännandet av ledaren. Ledaren ska få introduktion om studieförbundet, om folkbildningens idé och särart och om folkbildningens pedagogik. Studieförbundet ansvarar för att studiecirkelledare är insatta i vilka villkor som gäller för statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet.

---

⁴ För undantag se avsnittet om Personnummer på sid. 12.

Kostnader för verksamhet

Statsbidraget ska användas till kostnader som är direkt förbundna med folkbildningsverksamheten.

Det är naturligt att studieförbund gör överenskommelser med medlemsorganisationer eller andra samarbetspartners om verksamhet och kostnadsersättning. Studieförbundet kan betala kostnader direkt eller ersätta samverkande organisation för kostnader, som är direkt knutna till folkbildningsverksamheten. Eventuell ersättning till samverkande organisation ska stå i relation till redovisade kostnader och kunna verifieras vid en granskning.

Studieförbundet får inte schablonmässigt förmedla bidrag till en samverkande organisation. Exempelvis får inte ett schablonmässigt stöd ges i form av ett löpande bidrag baserat på antal studietimmar som genomförs utan studieförbundets medverkan i planeringen.

Användning och avgränsning

Ett villkor för statsbidrag är att studieförbundens verksamhet utformas i enlighet med statens syften. Med studieförbundens frihet att utforma verksamheten följer ett ansvar för hur bidraget används. Studieförbundens verksamhet är behovs- och deltagarstyrd. Det är studieförbundet själv som – utifrån samhällets stöd till en fri och frivillig folkbildningsverksamhet – ska forma målen för verksamheten. Verksamheten som helhet ska vara sådan att den stöder och stimulerar ett idéburet studiearbete i folkrörelser och föreningar och inriktar sig särskilt på dem som har kortare utbildningserfarenheter. Den ska också medverka till människors ökade delaktighet i samhället och till utveckling av folklig kultur.

Frågor om avgränsning vad gäller bidragsgrund för statsbidrag har stark koppling till frågor om etiken i folkbildningsarbetet. Frågan om studieförbundens ansvar och anordnarskap tas årligen upp när Folkbildningsrådet fastställer statsbidragsvillkoren. Studieförbunden har ett ansvar för fortlöpande dialog om etiska vägval och gränsdragningar i folkbildningsarbetet. Etikdialogen behöver föras på både nationell och lokal nivå. Studieförbunden har ansvar för att initiera och stimulera dialogen i och mellan studieförbundens lokala enheter.

Deltagandet ska vara fritt och frivilligt

Den fria och frivilliga folkbildningen förutsätter varje människas frihet att själv välja ämne, grupp och tidpunkt för sina studier. Varje lärsituation som rymmer någon form av obligatorium är därmed utesluten som underlag för statsbidragstilldelning. Utbildning, som genomförs på någons uppdrag och som riktar sig till en avgränsad målgrupp med skyldighet att delta, är inte bidragsgrundande. Verksamhet som tillkommit efter ett anbudsförfarande är inte godkänd som underlag för statsbidrag till studieförbundet.

Verksamhet där någon annan ställer krav på deltagaren att lära vissa moment, delta i viss verksamhet eller under viss tid, är inte statsbidragsberättigad. Detsamma gäller om deltagandet är en förutsättning för utbetalning av ekonomisk ersättning till deltagaren. Det kan till exempel handla om verksamheter inom Socialtjänstens, Försäkringskassans eller Arbetsförmedlingens ansvarsområden.

Studier som ingår i personalutbildning och aktiviteter som är ett led i vårdprogram kan inte finansieras via folkbildningsanslaget. Det gäller här att hitta gränsen mellan det som är företagens/förvaltningens ansvar och studieförbundets roll. En arbetsgivare kan vara positiv till personalens deltagande i studiecirkelverksamhet som anordnas av ett studieförbund. Det kan innebära att man ger möjligheter att delta på arbetstid och/eller att man betalar deltagaravgiften. Deltagandet måste dock alltid vara fritt och frivilligt.

För människor som får insatser enligt till exempel SoL⁵, LSS⁶, LVM⁷ och LVU⁸ eller inom kriminalvården, kan studieförbundet erbjuda folkbildningsverksamhet. Denna verksamhet måste vara skild från vårdprogram. Deltagaren väljer själv studieförbund och fattar beslut om att delta eller avstå från deltagande. Personal inom dessa verksamheter kan på sin arbetstid inte fungera som ledare i studiecirkel, annan folkbildningsverksamhet eller medverkande i kulturprogram för de personer som får en insats.

Verksamhet med annan huvudman

Verksamhet med annan huvudman än studieförbundet kan inte finansieras av folkbildningsanslaget. Exempel på detta är grund- och gymnasieskola samt kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskolan, verksamhet inom Migrationsverkets ansvarsområde och svenska för invandrare. Ibland erbjuds studieförbund att bedriva verksamhet inom kommunala musikskolor, kulturskolor och fritidsgårdar. Ansvaret för sådan verksamhet kan inte vara delat. Studieförbundet har det totala ansvaret för pedagogik, ekonomi och administration om man använder statsbidraget och går in som anordnare.

Verksamheten får inte ha kommersiellt syfte

Statsbidraget får inte användas till verksamheter med kommersiellt syfte, men studieförbundet kan ta ut en deltagaravgift.

Samverkan med föreningslivet får inte innebära allmänt organisationsstöd

Studieförbund har ett nära samarbete med föreningslivet, i första hand genom sina medlems- och samarbetsorganisationer. Att utveckla och stödja ledares och medlemmars kunskapsutveckling med folkbildningens arbetsformer är en viktig del i studieförbundets profil och identitet. I folkbildningspropositionen uttrycks tydligt att statsbidraget inte får användas till att ”anordna en verksamhet i största allmänhet”. Studieförbundet är ansvarigt för den verksamhet som genomförs och redovisas i samverkan med medlems- och samverkande organisationer. Föreningsverksamhet såsom styrelsesammanträden, föreningsmöten, kommittésammanträden, valberedningssammanträden och liknande kan aldrig redovisas som folkbildningsverksamhet.

Lek, spel, idrott eller tillverkning får inte vara syfte

Verksamhet som syftar till utövande av lek, spel och idrott liksom tillverkning/produktion kan inte rapporteras som statsbidragsberättigad verksamhet.

Formellt kompetensbevis ges av annan anordnare

Folkbildningen har en stor och viktig uppgift inom det livslånga lärandet. Människor söker sig ofta till folkbildningen för att lära sig något, få ett ökat välmående och ingå i en social gemenskap. Många deltagare söker ny kunskap och kompetens. För den som har deltagit i en studiecirkel och vill ha ett formellt kompetensbevis på sina kunskaper kan detta ske inom det offentliga skolväsendet genom en kunskapsprövning som ger betyg.

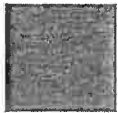
⁵ Socialtjänstlagen.

⁶ Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade.

⁷ Lag om vård av missbrukare.

⁸ Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga.

Uppföljning, kvalitet och internkontroll

I folkbildningspropositionen 2005/06:192 uttrycks att folkbildningen står fri från staten, vilket innebär att folkbildningen tilldelats vittgående befogenheter att själv förvalta resurser i form av statsbidragsmedel. Studieförbundet har alltså en stor frihet att själv forma sitt arbete, men det är en frihet under ansvar. Om verksamheten inte uppfyller de krav som ställs och organisationerna inte bedriver verksamhet med hög kvalitet minskar förtroendet för folkbildningen. Folkbildningsrådet har i sitt arbete starkt fokus på det utvärderings- och uppföljningsarbete som pågår inom studieförbundet.

Uppföljning och utvärdering

Utifrån syftet med statsbidraget, Folkbildningsförordningen och *Statsbidrag till studieförbund 2013 – villkor, kriterier och fördelning* ska studieförbundet formulera sina mål för verksamheten och följa upp dessa.

Utvärdering av folkbildningsverksamheten sker på tre nivåer; av studieförbundet själv, av Folkbildningsrådet och av staten. Studieförbundets arbete med uppföljning och utvärdering av verksamheten är en del av kvalitetsarbetet.

Folkbildningspropositionen uttrycker att en ökad fokusering på kvalitetsfrågorna i studieförbunden är en prioriterad uppgift som långsiktigt gagnar organisationernas inre utveckling. Studieförbunden centralt har ett ansvar för att det lokala uppföljnings- och utvärderingsarbetet kommer till stånd bland annat genom att erbjuda utbildning för såväl anställda som förtroendevalda.

Studieförbundets uppföljning

Studieförbunden ska kontinuerligt pröva att verksamhet, som helt eller delvis finansieras med statliga bidrag, ligger i linje med statens syften med dessa bidrag. För att på ett tillförlitligt sätt genomföra detta krävs rutiner för regelbunden intern granskning samt beredskap för extern kontroll av verksamheten. Studieförbunden ska redovisa vilka insatser som gjorts och vilka rutiner som använts för att följa hur de använt statsbidraget i den lokala verksamheten. Rimlighetskontroll som innefattar volymökningar per kommun i de tre verksamhetsformerna i mått av studietimmar, deltagare och antal arrangemang ska genomföras kontinuerligt. Studieförbunden ska pröva former för hur verksamheten kan bedömas utifrån en risk- och väsentlighetsanalys.

Folkbildningsrådets uppföljning

Folkbildningsrådet följer upp studieförbundens verksamhet i förhållande till statens syften med stödet till folkbildningen och de villkor som Folkbildningsrådet har föreskrivit. Folkbildningsrådet följer också upp hur studieförbundet arbetar med egenkontroll och uppföljning av rapporterad verksamhet samt effekterna av vidtagna åtgärder. Folkbildningsrådet uppmärksammar även hur studieförbundet utvecklar sitt interna kvalitetsarbete.

Folkbildningsrådets insatser för uppföljningsuppdraget

Varje år samlar Folkbildningsrådet in, bearbetar och analyserar statistik och annat material samt genomför rimlighetsanalyser. Folkbildningsrådet kontrollerar också att studieförbundet årligen upprättar och sänder in

de dokument som anges i statsbidragsvillkoren. Representanter för Folkbildningsrådet deltar i studieförbundets årsstämma eller motsvarande. Möten med studieförbundets ordförande och rektorer genomförs för återkoppling av gemensamma aktuella frågor av uppföljningskaraktär.

Folkbildningsrådet gör varje år uppföljningsbesök på studieförbundens centrala kanslier och ett lokalavdelningsbesök per studieförbund varje år. Vidare kan Folkbildningsrådets styrelse besluta om särskilda uppföljningsinsatser avseende studieförbunden.

Folkbildningsrådets insatser för kvalitetsarbetet

Det övergripande målet med folkbildningens kvalitetsarbete är att utveckla en kultur där kvalitet ses som en viktig och naturlig del i det vardagliga arbetet. Det systematiska kvalitetsarbetet ska finnas på alla nivåer och innefatta såväl administration som verksamhetsformer och innehåll.

Folkbildningsrådet gör återkommande en nationell kvalitetsredovisning, som bland annat bygger på en uppföljning av studieförbundets kvalitetsarbete. Den nationella kvalitetsredovisningen ska ge en bild av hur systematiken i studieförbundets kvalitetsarbete utvecklas och hur kvalitetsarbete bedrivs i relation till statens syften. I den nationella kvalitetsredovisningen lämnar studieförbunden en beskrivning av sitt kvalitetsarbete och dess resultat och effekter på verksamheten.

Internkontroll

Studieförbundets förbundsstyrelse är som mottagare av statsbidraget, ansvarig för att den verksamhet som bedrivs med stöd av och rapporteras som grund för, statsbidraget följer såväl Folkbildningsrådets villkor och kriterier som studieförbundets interna mål och anvisningar.

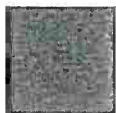
Krav på internkontrollen

Utöver kontinuerlig uppföljning av verksamheten ska studieförbunden:

- upprätta och till Folkbildningsrådet insända Riktlinjer för folkbildningsverksamhet som beskriver studieförbundets anordnaransvar för den fria och frivilliga folkbildningsverksamheten. Gränsdragning mot uppdrag och föreningsaktiviteter ska uppmärksammas särskilt liksom verksamhet som syftar till lek, spel och idrott samt produktion/tillverkning,
- utbilda förtroendevalda och anställda kring studieförbundets ansvar och anordnarroll,
- varje år granska minst 5 procent av verksamheten i studietimmar räknat. Granskningen ska avse samtliga verksamhetsformer och innefatta kontakter med ett urval deltagare samt studiecirckelledare. Granskning av verksamhet som lokal anordnare rapporterat som underlag för statsbidrag ska genomföras av studieförbundets nationella nivå. Internkontrollen initieras och följs upp av studieförbundets förbundsstyrelse,
- årligen, senast den 15 november, till Folkbildningsrådet redovisa resultat av genomförd internkontroll inklusive justerat statistikunderlag. Redovisningen ska innehålla en beskrivning av hur internkontrollen har genomförts samt hur resultat av internkontrollen har återförts inom studieförbundet samt en handlingsplan där åtgärder med anledning av internkontrollen beskrivs. Resultat/effekter av vidtagna åtgärder med anledning av föregående års internkontroll redovisas. Redovisningen ska vara behandlad och godkänd av studieförbundets förbundsstyrelse,
- årligen, senast den 15 november, till Folkbildningsrådet redovisa planerad internkontroll nästa verksamhetsår avseende ämnesområden, verksamhetstyper, deltagargrupper och geografiska områden/orter.

Särskild granskning

Studieförbundets förbundsstyrelse kan av Folkbildningsrådet anmodas att göra en särskild granskning av viss verksamhet. En sådan särskild granskning ska utföras på samma sätt som den 5-procentiga internkontrollen.

Organisation, dokumentation och redovisning

Organisation

Följande organisatoriska krav på studieförbunden är villkor för att få statsbidrag.

Den lokala organisationen

Inom studieförbundet ska finnas minst fem av förbundsstyrelsen godkända lokala organisationer som:

- har egen ekonomisk förvaltning och redovisning,
- godkänner och utbildar ledare,
- genomför verksamhet i enlighet med folkbildningsförordningen och förbundets egna mål och anvisningar,
- tar ansvar för att bidragsberättigad verksamhet dokumenteras på ett korrekt sätt genom en närvarolista eller kulturrapport, som förs vid varje sammankomst.

Obligatoriska dokument

Följande dokument ska insändas digitalt till Folkbildningsrådet senast den 1 juli varje år.

- Mål-/styrdokument som beskriver de för verksamheten beslutade målen. Dokumenten ska vara fastställda av studieförbundets styrelse samt vara daterade.
- Årsredovisning⁹.
- Riktlinjer för folkbildningsverksamheten.
- Policy för studieförbundets verksamhet för personer med funktionsnedsättning samt personer som är utrikes födda och har behov av språkligt stöd i svenska.

Följande dokument ska insändas till Folkbildningsrådet årligen senast den 15 november¹⁰

- Av förbundsstyrelsen behandlad och godkänd redovisning av resultat av genomförd internkontroll inklusive justerat statistikunderlag.
- Redovisning av planerad internkontroll nästa verksamhetsår.

Dokumentation

Ett villkor för statsbidrag är att det finns en dokumentation av den bidragsberättigade verksamheten.

Verksamhet som berättigar till statsbidrag ska rapporteras i redovisningssystemet STUV¹¹.

Personnummer

I studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet krävs rapportering av uppgifter om deltagare. Undantag¹² från personnummerrapportering accepteras för:

- person med skyddad identitet,
- person med samordningsnummer,

⁹ Se avsnittet Årsredovisning sid. 13.

¹⁰ Se avsnittet Studieförbundets ansvar för internkontrollen sid. 11.

¹¹ Studieförbundens verksamhetsrapportering.

¹² Se avsnittet unika deltagare sid 16.

- flyktingar/asylsökande personer med "tillfälligt LMA-kort för utlänning i Sverige" (kan endast gälla enstaka deltagare i reguljär verksamhet, då ansvaret i övrigt för flyktingverksamhet åvilar Migrationsverket),
- medborgare utan svenskt personnummer från EU-länderna, samt Island, Norge, Liechtenstein och Schweiz.

Närvarolista

Arbetet i studiecirkel eller annan folkbildningsverksamhet ska dokumenteras genom en närvarolista, som förs vid varje sammankomst. Uppgifter som ligger till grund för statsbidrag och redovisas i STUV-systemet ska framgå av närvarolistan, dock ej personnummer. Ledare för studiecirkel eller annan folkbildningsverksamhet, och i förekommande fall vikarie, ska med sin namnteckning intyga riktigheten av uppgifterna.

Kulturprogramrapport

Kulturprogram dokumenteras genom en rapport som ska innehålla de uppgifter som redovisas i STUV-systemet för statsbidrag. Ansvarig och vid programmets genomförande närvarande företrädare för lokalavdelningen ska med sin namnteckning intyga att uppgifterna är korrekta.

Lagring

Närvarolistan och kulturprogramrapporten är att betrakta som juridiska dokument och underlag för genomförd samhällsstödd verksamhet vid en eventuell granskning. Dokumenten ska lagras i sju år enligt Bokföringslagen.

Digital signatur

Närvarolistor och kulturprogramrapporter kan signeras digitalt. Den digitala signaturen ska uppfylla signaturlagens krav beträffande utfärdare. Bank-ID kan användas liksom en teknik med två-stepsverifiering via standardsystem för elektroniska signaturer, där utfärdaren av digital signering uppfyller kraven i 9 § Signaturlagen.

Signerandet är ett intygande av att de lämnade uppgifterna för varje specifikt mötestillfälle är korrekta. Det kan inte överlåtas till någon som inte närvarat att intyga.

Införandet av digital rapportering innebär att studieförbundet under överskådlig tid kommer att använda och ansvara för två parallella system och lagringsmedia för den information som finns på närvarolistan/kulturprogramrapporten inkluderande ledarens signatur. Båda måste enkelt kunna tillhandahållas vid en uppföljning.

Villkor för digital signatur

- Digital närvaroregistrering ska göras vid själva sammankomsten eller genom att en kopia av närvarolistan förs på plats i studielokalen av ledaren och informationen senare förs över till den digitala närvarolistan.
- Vikarierande ledare ska också signera listan.
- När uppgifterna digitalt signerats är datamaterialet att betrakta som original och ska lagras under de sju år som Bokföringslagen föreskriver. Lagringen ska hanteras tillförlitligt och med en datateknisk lösning som gör det möjligt att ta fram uppgifterna. De tre senaste åren ska direkt kunna tillhandahållas vid en eventuell uppföljning.

Årsredovisning

Årsredovisning ska årligen upprättas och före den 1 juli insändas till Folkbildningsrådet¹³.

Krav utöver Årsredovisningslagen

Folkbildningsrådet ställer ytterligare krav på studieförbundets årsredovisning utöver vad Årsredovisningslagen reglerar. Kraven utgår bland annat från regeringens årliga riktlinjer till Folkbildningsrådet.

¹³ Tidigare års krav på verksamhetsrapportering i årsredovisningen har tagits bort. Se vidare *Verksamhetsrapportering*.

Årsredovisningen ska innehålla uppgifter om:

Den ekonomiska redovisningen ska omfatta resultat och balansräkning samt notapparat. Av årsredovisningen ska tydligt framgå hur mycket studieförbundet erhållit i statsbidrag från Folkbildningsrådet. Eventuella övriga statliga medel ska också redovisas.

Följande principer gäller för den ekonomiska redovisningen:

- Verksamhetsår bör sammanfalla med kalenderår. I de fall dessa ej sammanfaller ska i not statsbidragen för respektive kalenderår redovisas med gjorda periodiseringar.
- På intäktssidan i resultaträkningen alternativt i not ska de statliga bidragsposterna särredovisas. I de fall dessa ej överensstämmer med de belopp som fördelats av Folkbildningsrådet ska i not eventuell periodisering eller annan omfördelning redovisas. Vid periodisering ska noten också hänvisa till aktuell balanspost.
- Bedriver studieförbundet, i samma juridiska person som studieförbundsverksamheten, uppdragsutbildning och/eller konferensverksamhet ska intäkterna av denna verksamhet redovisas som egen intäktspost eller redovisas i not.
- Transfereringar av statsbidragen till lokalavdelningar/enheter ska redovisas.

Studieförbundet ska i årsredovisningen beskriva sitt systematiska kvalitetsarbete. Beskrivningen ska omfatta:

- Beskrivning av strategi och arbetssätt/process för genomförande och uppföljning av kvalitetsarbetet både centralt och lokalt.
- Beskrivning av strategi, arbetssätt/process för risk- och väsentlighetsanalys.
- Resultat och effekter av det systematiska kvalitetsarbetet.
- Dessutom ska strategi, arbetssätt/process för kvalitetssäkring av arbetet tillsammans med medlemsorganisationer, samarbetsorganisationer och fria grupper redovisas.

I årsredovisningen ska även följande uppgifter redovisas

- Studiecirkelverksamheten grupperad på medlems- respektive samarbetsorganisation (enligt studieförbundens egen definition), totalt antal arrangemang, studietimmar och deltagare per kön.
- Fördelningen i studiecirkeltimmar mellan öppen/programförd verksamhet och verksamhet med medlems-, samarbetsorganisation och fria grupper.

Krav på lokalavdelningar

Kraven på att upprätta mål- och styrdokument samt årsredovisning (verksamhetsberättelse) gäller också för studieförbundets lokalavdelningar eller motsvarande. Först efter särskild begäran ska lokalavdelningarna/motsvarande sända in dokumenten till Folkbildningsrådet.

Verksamhetsrapportering

Studieförbund ska varje år avrapportera den bidragsberättigade verksamheten. Studieförbunden ska rapportera sin verksamhet i två delar:

- STUV (studieförbundens verksamhetsredovisning) med gruppuppgifter.
- Deltagar rapport med personuppgifter.

Folkbildningsrådet meddelar årligen anvisningar för vilka uppgifter som ska ingå i rapporteringen, samt datum för rapporteringen.

Studieförbundets förbundsstyrelse är ansvarig för att alla uppgifter som lämnas till Folkbildningsrådet är korrekta.

Övriga uppgifter

Studieförbundet och dess lokalavdelningar har därutöver skyldighet att lämna de uppgifter som Folkbildningsrådet begär för att fullgöra sina myndighetsuppgifter.

Modell för fördelning

Bidragsmodellen är indelad i ett grundbidrag och ett rörligt bidrag. Genom grundbidraget ges studieförbundet stabila arbetsförutsättningar över tid samtidigt som det skapas förutsättningar för långsiktiga satsningar där varje studieförbunds profil och ideologiska särart kan tydliggöras. Det rörliga bidraget har två delar, förstärkningsbidrag och verksamhetsrelaterat bidrag.

Grundbidrag

Grundbidraget ska medverka till att ge studieförbundet möjligheter att arbeta mot sina mål och leva upp till de förväntningar som riksdag och regering gett uttryck för. Enligt förordningen om statsbidrag till folkbildningen utgör tillgängligheten och möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att delta i verksamheten samt det mångkulturella samhällets utmaningar i särskild hög grad motiv för statens stöd till folkbildningen.

Det ingår i studieförbundets grunduppdrag att utifrån sitt samlade stöd från staten rikta resurserna på ett sådant sätt att verksamhet för dessa målgrupper prioriteras och att genom aktiva åtgärder se till att ingen utestängs från folkbildningsverksamhet.

75 procent av statsbidraget fördelas som ett grundbidrag. Bidraget ligger fast i två år och beräknas år 2012 respektive 2013 på ett genomsnitt av totalt utbetalt statsbidrag verksamhetsåren 2010 och 2011. För år 2014 respektive 2015 fördelas bidraget på ett genomsnitt av totalt utbetalt statsbidrag verksamhetsåren 2012 och 2013 och så vidare.

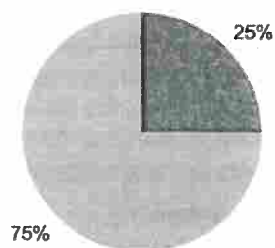
Inför omfördelningen av grundbidraget inför kommande tvåårsperioder ska studieförbundet redogöra för hur man har arbetat för att uppfylla grundbidragets intentioner. Närmare anvisningar om hur redogörelsen ska utformas kommer att lämnas av Folkbildningsrådets styrelse inför varje ny tvåårsperiod.

Rörligt bidrag

Till rörligt bidrag avsätts 25 procent av statsbidraget. Det rörliga bidraget innehåller två delar: verksamhetsrelaterat bidrag och förstärkningsbidrag. Bidraget omfördelas varje år och grundas på senast slutrapporterat verksamhetsår vilket innebär att bidraget år 2013 grundas på för statsbidrag godkänd verksamhet år 2011.

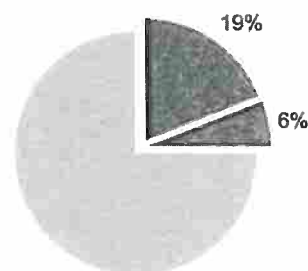
Studieförbunden bör vara lyhörda för att möta omvärldsförändringar och göra anpassningar utifrån nya förutsättningar och nya behov av folkbildning. Ett bidragssystem måste ta hänsyn till såväl ökningarna som minskningarna av verksamhetsvolymerna inom studieförbunden. Därför är en del av statsbidraget baserat på studieförbundets verksamhetsvolym.

Verksamhet för deltagare med funktionsnedsättning respektive deltagare som är utrikes födda och har behov av språkligt stöd i svenska kan vara förenad med

Grundbidrag och rörligt bidrag

Statsbidrag till studieförbund är uppdelat på grundbidrag (75%) och rörligt bidrag (25%).

Rörligt bidrag

Det rörliga bidraget består av två delar: verksamhetsrelaterat bidrag (19 procent) och förstärkningsbidrag (6 procent).

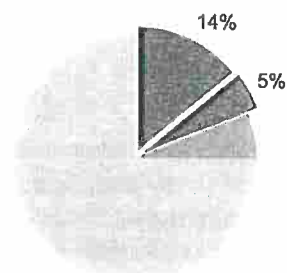

särskilda kostnader. Därför finns i bidragssystemet ett särskilt stöd till denna verksamhet i form av ett förstärkningsbidrag. De deltagare som avses är deltagare med funktionsnedsättning samt deltagare som är utrikes födda och har behov av språkligt stöd i svenska.

Verksamhetsrelaterat bidrag

Syftet med det verksamhetsrelaterade bidraget är att underlätta för studieförbundet att anpassa sin verksamhet efter omvärldsförändringar.

Det verksamhetsrelaterade bidraget uppgår till 19 procent av det totala statsbidraget och består av två delar. Den ena fördelas utifrån studietimmar i all statsbidragsberättigad verksamhet och den andra fördelas utifrån antalet unika deltagare i studiecirkel.

Studietimmar

14 procent av statsbidraget fördelas utifrån sammanlagda antalet studietimmar i de tre verksamhetsformerna. Studietimmarna beräknas enligt följande:

- En studietimme i studiecirkel räknas som 1,0 studietimme
- En studietimme i annan folkbildningsverksamhet räknas som 0,5 studietimme
- Ett kulturprogram räknas som 9 studietimmar

Verksamhetsrelaterat bidrag

Det verksamhetsrelaterade bidraget är uppdelat utifrån antal studietimmar (14 procent) och unika deltagare (5 procent).

Unika deltagare

Det är av vikt att studieförbunden når många. Därför finns en bidragsdel som är baserad på antalet unika deltagare. Fem procent av statsbidraget fördelas utifrån antalet unika deltagare i studiecirkel under ett verksamhetsår. Uppgiften om unika deltagare tas fram genom kontroll av rapporterade personnummer mot register över rikets totalbefolkning, RTB. De godkända undantagen¹⁴ ingår genom att en andel av dessa räknas med, nämligen samma andel som varje studieförbund har unika deltagare med personnummer av det totala antalet rapporterade deltagare. Fördelningsunderlag utgörs av tre grupper:

1. Unika deltagare med personnummer funnet i RTB
2. Deltagare med skyddad ID, samordningsnummer eller EES-medborgare (inkl. Schweiz) som inte kunnat kontrolleras mot RTB
3. Deltagare rapporterade och registrerade med variabeln Ofullständigt personnummer.

Deltagare med samordningsnummer, skyddad ID, EES-medborgare och 1 procent rapporterade med ofullständigt personnummer räknas in i bidragsunderlaget.

¹⁴ Flyktingar/asylsökande personer med "tillfälligt LMA-kort för utlänning i Sverige" kan endast som enstaka deltagare ingå i reguljär verksamhet, då ansvaret i övrigt för flyktingverksamhet åvilar Migrationsverket. Uppgift om person hämtas från RTB avseende den 1 november.

Förstärkningsbidrag

Förstärkningsbidraget avser verksamhetsformerna studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet. Bidraget avser deltagare med funktionsnedsättning samt deltagare som är utrikes födda och som har brister i svenska språket. 6 procent av det totala statsbidraget avsätts till förstärkningsbidrag:

- 4 procent avsätts till verksamhet för deltagare med funktionsnedsättning varav hälften fördelas efter antalet deltagare och hälften efter antalet studietimmar i verksamhet som genomförts med deltagare som tillhör kategorin
- 2 procent avsätts till verksamhet för deltagare som är utrikes födda och som har behov av språkligt stöd i svenska varav hälften fördelas efter antal deltagare och hälften efter antalet studietimmar i verksamhet som genomförts med deltagare som tillhör kategorin

Vid beräkningen omräknas annan folkbildningsverksamhet med faktorn 0,5.

Personer med funktionsnedsättning

Socialstyrelsens definitioner är en viktig utgångspunkt:

- Funktionsnedsättning definieras som nedsättning av en psykisk, fysisk eller intellektuell funktionsförmåga. En funktionsnedsättning kan uppstå till följd av sjukdom eller annat tillstånd, eller till följd av en medfödd eller förvärvad skada. Sådana sjukdomar, tillstånd eller skador kan vara av bestående eller av övergående natur.
- Funktionshinder definieras som den begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen. Exempel på begränsningar kan vara svårigheter att klara sig själv i det dagliga livet och bristande delaktighet i arbetslivet, sociala relationer, fritids- och kulturaktiviteter, utbildning samt demokratiska processer. Det handlar framför allt om bristande tillgänglighet i och anpassning av omgivningen.

Deltagare med en tidigare kort formell utbildning kan inte anses ha en funktionsnedsättning trots svårigheter i inlärningsprocessen, kanske som en följd av bristande läs- och skrivvana. Inte heller deltagare som kan anses falla under begreppet utifrån sociala problem, kan enbart på den grunden betraktas ha funktionsnedsättningar.

Personer som är utrikes födda och som har brister i svenska språket

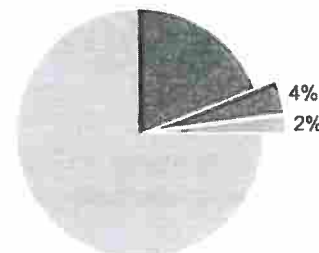
Med utrikes född avses en person som är född i utlandet och folkbokförd i Sverige. Förstärkningsbidrag kan erhållas för deltagare som är utrikes födda och har behov av språkligt stöd oavsett vilket ämne verksamheten gäller.

Policydokument är krav

Villkor för att erhålla förstärkningsbidrag är att studieförbundet har ett av förbundsstyrelsen godkänt och i organisationen förankrat policydokument för studieförbundets verksamhet för personer med funktionsnedsättning samt personer som är utrikes födda och som har behov av språkligt stöd i svenska.

Statsbidrag till nya studieförbund

Infavningsperiod för nya studieförbund är 4 år. Under infavningsperioden fastställer Folkbildningsrådets styrelse årligen statsbidrag med hänsyn till planerad tillväxt, verksamhetsutveckling och ekonomiskt utrymme.¹⁵

Förstärkningsbidrag

Förstärkningsbidraget på totalt 6 procent är uppdelat utifrån deltagare med funktionsnedsättning (4 procent) och deltagare som är utrikes födda (2 procent).

¹⁵ Se dokument Riktlinjer för prövning av statsbidrag till nya bidragsmottagare fastställt av Folkbildningsrådets styrelse 2011-12-14.

Bilaga 1

Förordning (1991:977) om statsbidrag till folkbildningen (med kompletteringar 1992:737, 1998:973, 2000:1451, 2006:1499 samt 2011:311)

Inledande bestämmelser

1§ Statsbidrag kan enligt denna förordning lämnas till folkhögskolor, studieförbund och studerandeorganisationer inom folkhögskolan.

Frågor om sådana bidrag prövas av Folkbildningsrådet.

Folkbildningsrådet skall även fullgöra andra uppgifter enligt denna förordning.

Statsbidragets syften

2§ Statens stöd till folkbildningen skall ha till syfte att

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
2. bidra till att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället, och
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Verksamheter inom följande områden utgör i särskilt hög grad motiv för statens stöd:

1. den gemensamma värdegrunden; alla människors lika värde och jämställdhet mellan könen,
2. det mångkulturella samhällets utmaningar,
3. den demografiska utmaningen,
4. det livslånga lärandet,
5. kulturen,
6. tillgängligheten och möjligheterna för personer med funktionshinder, och
7. folkhälsa, hållbar utveckling och global rättvisa.

Folkbildningsrådets uppgifter

3§ Folkbildningsrådet skall besluta vilka som skall få statsbidrag enligt denna förordning och fördela tillgängliga medel mellan dem.

Folkbildningsrådet skall varje år lämna årsredovisning och budgetunderlag till regeringen. Rådet skall härvid följa de föreskrifter och anvisningar som regeringen meddelar.

Rådet skall kontinuerligt följa upp och utvärdera verksamheten i förhållande till de syften som anges i 2 § och de villkor som föreskrivits för att statsbidrag skall utgå. Förordning (1998:973).

4§ Rådet skall lämna regeringen sådana sakuppgifter om verksamheten och sådan verksamhetsredovisning som behövs för uppföljning och utvärdering, i enlighet med de föreskrifter och anvisningar som regeringen meddelar.

Villkor för statsbidrag

5§ Verksamheten skall ha den inriktning som anges i 2 § första stycket.

Statsbidrag får inte användas till verksamheter med kommersiellt syfte.

Särskilda villkor för statsbidrag till folkhögskolor

6§ En folkhögskola skall ha en ansvarig styrelse. Styrelsen får vara gemensam för flera folkhögskolor.

Allmänna kurser, avsedda främst för dem som saknar grundskole- och gymnasieutbildning, ska årligen utgöra minst 15 procent av verksamheten.

Till en allmän kurs som ger en behörighet motsvarande den som kan fås genom skolväsendet får endast den som fyller 18 år senast under det kalenderår kursen börjar eller som är äldre antas. Trots detta får en folkhögskola till undervisningen anta en yngre elev som går ett introduktionsprogram i gymnasieskolan.

7§ Undervisningen skall vara avgiftsfri.

Särskilda villkor för statsbidrag till studieförbund

8§ Studiecirkelverksamhet med gemensamma, planmässigt bedrivna studier skall utgöra basen för verksamheten.

I varje studiecirkel eller kulturaktivitet skall det finnas en ledare som är godkänd av en lokal studieförbundsavdelning.

Beslut om statsbidrag

9§ Beslut om statsbidrag skall innehålla uppgifter om bidragsbeloppet, de villkor som är förenade med bidraget och ordningen för utbetalning.

Återkrav

9a §Folkbildningsrådet får besluta att helt eller delvis kräva tillbaka ett statsbidrag om

1. mottagaren av statsbidraget genom att lämna oriktiga uppgifter eller på annat sätt har förorsakat att statsbidraget har lämnats felaktigt eller med för högt belopp,
2. statsbidraget av något annat skäl än vad som sägs i 1 har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta,
3. statsbidraget inte används för det ändamål det har beviljats, eller
4. villkor i beslutet om statsbidrag inte har följts.

Revision

10§ Staten skall beredas möjlighet att utse en revisor i Folkbildningsrådet. Folkbildningsrådet skall ersätta staten för kostnaderna för denna revision.

Överklagande

11§ Folkbildningsrådets beslut i bidragsärenden får inte överklagas.

Folkbildningsrådet

Box 380 74, 100 64 Stockholm

Tel: 08-412 48 00, fax 08-21 88 26

fbr@folkbildning.se

www.folkbildning.se

Personer med funktionsnedsättning

Socialstyrelsens definitioner är en viktig utgångspunkt:

- Funktionsnedsättning definieras som nedsättning av en psykisk, fysisk eller intellektuell funktionsförmåga. En funktionsnedsättning kan uppstå till följd av sjukdom eller annat tillstånd, eller till följd av en medfödd eller förvärvad skada. Sådana sjukdomar, tillstånd eller skador kan vara av bestående eller av övergående natur.
- Funktionshinder definieras som den begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen. Exempel på begränsningar kan vara svårigheter att klara sig själv i det dagliga livet och bristande delaktighet i arbetslivet, sociala relationer, fritids- och kulturaktiviteter, utbildning samt demo-kratiska processer. Det handlar framför allt om bristande tillgänglighet i och anpassning av omgivningen.

Deltagare med en tidigare kort formell utbildning kan inte anses ha en funktionsnedsättning trots svårigheter i inlärningsprocessen, kanske som en följd av bristande läs- och skrivvana. Inte heller deltagare som kan anses falla under begreppet utifrån sociala problem, kan enbart på den grunden betraktas ha funktionsnedsättningar.

Förändringen av kulturverksamheten i förslaget kan leda till att antalet kulturarrangemang ökar när bidraget går från bruttokostnad till antal. Förslaget innebär att kulturbidragets andel av bidraget minskar betydligt. För att kompensera de pengar ett studieförbund förlorar genom att öka antalet arrangemang innebär att ökningen måste vara omfattande. T.ex ABF skulle behöva öka från drygt 2000 till 13 000 kulturarrangemang.

En begränsning skulle kunna vara att antalet bidragstimmar för kulturverksamhet inte får överstiga 25 % av antalet bidragstimmar för studiecirkel och övrig folkbildning. En begränsning av ökningstakten skulle göra det mycket svårt för de mindre studieförbunden att öka sin verksamhet.

Personer med
funktionsnedsättning
– insatser enligt LSS
år 2011

Definitioner

Nedan beskrivs innehållet i LSS-insatserna m.m. genom legaldefinitioner såsom de använts i datainsamlingen och i den statistiska redovisningen. Dessutom redovisas lagtext (kursiverat) samt förtydligande av insatsen.

Personkrets 1 omfattar personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd.

Personkrets 2 omfattar personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom.

Personkrets 3 omfattar personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Insats enligt LSS – avser ett verkställt beslut enligt LSS den 1 oktober 2011. Enligt LSS kan särskilt stöd och särskild service ges med tio olika insatser. Flera insatser kan ges till en och samma person. De särskilda insatser som kan begäras enligt 9 § LSS är följande:

- **Råd och stöd** – *rådgivning och annat personligt stöd som ställer krav på särskild kunskap om problem och livsbetingelser för människor med stora och varaktiga funktionshinder.* Syftet med insatsen är att tillförsäkra människor med stora funktionsnedsättningar och deras anhöriga tillgång till kvalificerade expertinsatser av t.ex. kurator, psykolog, sjukgymnast, logoped. De som ger insatser bör, utöver sitt generella yrkeskunnande, även ha kunskap om olika funktionsnedsättnings konsekvenser i vardagslivet för såväl enskilda personer som för deras familjer.
- **Personlig assistans** – *biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för sådan assistans, till den del behovet av stöd inte täcks av beviljade assistanstimmar enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken.* Med personlig assistans avses personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer till den som på grund av stora och varaktiga funktionsnedsättningar behöver hjälp med sin personliga hygien, måltider, att klä sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskap om den funktionshindrade (grundläggande behov). När det grundläggande behovet överstiger 20 timmar per vecka kan assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken beviljas. Den enskilde kan själv välja vem som anordnar assistansen.
- **Ledsagarservice** – *ledsagarservice.* Insatsen syftar till att underlätta för personer med omfattande funktionsnedsättningar att med stöd av

§ 81

Nya regler för bidrag till studieförbunden

Dnr KFN 14/26, KS

Sammanfattning av ärendet

I Södertälje finns åtta studieförbund etablerade: ABF, Studieförbundet Vuxenskolan, Bilda, NBV, Folkuniversitetet, Studieförbundet Söderort, SENSUS och Medborgarskolan. Av dessa har de sex förstnämnda lokala kontor i Södertälje. De olika förbunden har olika inriktningar för sin verksamhet och fokuserar på olika målgrupper och sammantaget når de ut brett.

Studieförbunden bygger sin verksamhet på bidrag för genomförd verksamhet, de erhåller med andra ord bidrag i efterskott. De planerar därmed sin verksamhet utifrån förmodade intäkter kommande år.

Kultur- och fritidsnämnden (KFN) tog 2010-03-12 beslut gällande bidragsregler för föreningslivet. Dessa avsåg ej bidrag till studieförbunden, vilket skulle utredas separat. Kultur- och fritidskontoret fick i uppdrag att utreda en lämplig utformning av bidragsreglerna för studieförbunden, vilket skulle ske i samverkan med studieförbunden. Kontoret har genomfört ett flertal möten med studieförbunden under år 2012 och 2013; ibland med alla studieförbunden och ibland med enskilda studieförbund. Från och med hösten 2013 har studieförbunden kontinuerligt träffats inbördes, för att ta fram ett gemensamt förslag till bidragsregler. Ett sådant gemensamt förslag har nu överlämnats till kultur- och fritidskontoret.

Kultur- och fritidskontoret bedömer att det finns ett egenvärde i att anta bidragsregler, om vilka samtliga berörda studieförbund är överens. Kontoret rekommenderar därför att studieförbundens gemensamma förslag ska ligga till grund för de nya reglerna för bidrag till desamma. Studieförbundens förslag innehåller dock även en uppmaning till kommunen att höja bidragsnivån i vissa avseende. Frågan om en höjning av bidragen ligger dock utanför kontorets uppdrag, varför kontoret inte tar ställning till uppmaningen. Frågan kan med fördel behandlas inom ramen för den politiska beredningen inför kommande Mål och Budget.

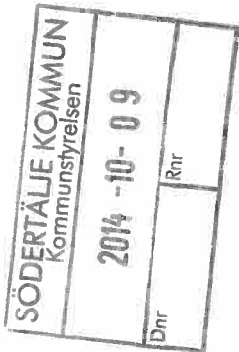
Kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden förslås tillstyrka nya regler för bidrag till studieförbunden i enlighet med kultur- och fritidskontorets PM daterad 2014-09-11.

Justerandes signum

Anslagsdatum

Utdragsbestyrkande

	2014-10-02 09	

Kommunfullmäktige föreslås anta nya regler för bidrag till studieförbunden i enlighet med kultur- och fritidskontorets PM daterad 2014-09-11.

Beslutsunderlag

Kultur- och fritidskontorets tjänsteskrivelse daterad 2014-09-12.

Kultur- och fritidskontorets PM daterad 2014-09-11.

Bilaga 1 – Förslag till bidrag till studieförbunden

Bilaga 2 – Statsbidrag till studieförbund 2014.

Bilaga 3 – Folkbildningsrådets regler gällande personer med funktionsnedsättning.

Bilaga 4 – En begränsning av kulturverksamheten.

Bilaga 5 – Socialstyrelsens riktlinjer avseende Personkrets 1 och 2.

Yrkande

Birgitta Rolander (C) yrkar, med tillägg till kontorets förslag till beslut, att de nya reglerna för bidrag till studieförbunden ska stadga att ett enskilt studieförbund inte ska kunna erhålla ett bidrag som överstiger 60 % av det totala bidraget till samtliga studieförbund ett givet år. I övrigt yrkas bifall till kontorets förslag till beslut.

Bo Håkan Stockhaus (FP) yrkar bifall till såväl kontorets förslag till beslut som Birgitta Rolanders (C) tilläggsyrkande.

Ulf Sundblad (M) yrkar bifall till såväl kontorets förslag till beslut som Birgitta Rolanders (C) tilläggsyrkande.

Anna Bohman (S) yrkar bifall till kontorets förslag till beslut samt avslag till Birgitta Rolanders (C) tilläggsyrkande.

Nils Carlsson Lundbäck (MP) yrkar bifall till kontorets förslag till beslut samt avslag till Birgitta Rolanders (C) tilläggsyrkande.

Jan Strannerud (V) yrkar bifall till kontorets förslag till beslut samt avslag till Birgitta Rolanders (C) tilläggsyrkande.

Mikael Celik (S) yrkar bifall till kontorets förslag till beslut samt avslag till Birgitta Rolanders (C) tilläggsyrkande.

Nursel Awrohum (S) yrkar bifall till kontorets förslag till beslut samt avslag till Birgitta Rolanders (C) tilläggsyrkande.

Justerandes signum

Anslagsdatum

Utdragsbestyrkande

	2014-10-02 09	

Rolf Wikner (S) yrkar bifall till kontorets förslag till beslut samt avslag till Birgitta Rolanders (C) tilläggsyrkande.

Tommy Hansson (SD) yrkar bifall till kontorets förslag till beslut samt avslag till Birgitta Rolanders (C) tilläggsyrkande.

Ajournering

Nämnden ajournerar sig i 10 minuter och återsamlas kl. 18.50.

Propositionsordning

Ordföranden ställer först proposition på kontorets förslag till beslut och finner att nämnden bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter proposition på Birgitta Rolanders (C) tilläggsyrkande och finner att nämnden avslår detsamma.

Kultur- och fritidsnämndens beslut:

Nya regler för bidrag till studieförbunden, i enlighet med kultur- och fritidskontorets PM daterad 2014-09-11, tillstyrks.

Reservation

Birgitta Rolander (C) och Bo Håkan Stockhaus (FP) reserverar sig mot nämndens beslut att inte bifalla Birgitta Rolanders (C) tilläggsyrkande.

Beslutet expedieras till:

Kommunstyrelsen

Akten

Justerandes signum

Anslagsdatum

2014-10-02 07

Utdragsbestyrkande

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2014 -10- 13	
Dnr	Rnr

2014-10-09
Yttrande

Kontor

Kommunala
pensionärsrådet

Handläggare

Elin Jonsson
08-523 049 79
elin.jonsson@sodertalje.se

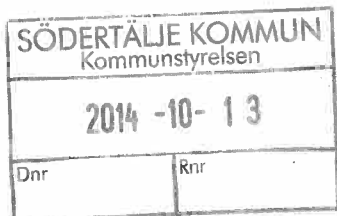
Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen

Nya regler för bidrag till studieförbunden

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av de nya reglerna för bidrag till studieförbunden. Pensionärsrådet har inga synpunkter på förslaget utan tycker att det är positivt att kommunen valt att gå på studieförbundens förslag.

Heli Kärkkäinen (S)
Ordförande

Kommunala pensionärsrådet

2014-10-09

Yttrande

Kontor

Kommunala
handikapprådet

Handläggare

Elin Jonsson
08-523 049 79
elin.jonsson@sodertalje.se

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen

Nya regler för bidrag till studieförbunden

Kommunala handikapprådet har tagit del av de nya reglerna för bidrag till studieförbunden. Då kommunen har gått på studieförbundens förslag ser inte handikapprådet någon anledning till att inte stödja förslaget. Positivt är att handikappbidraget är oförändrat, även om det nya förslaget innebär en procentsats istället för en fast summa.

Robert Ask (S)
Ordförande
Kommunala handikapprådet

Caisa Ekstrand (M)
Ledamot
Kommunala handikapprådet